

УДК 338.64

Лук'яненко Н.Е.¹, Шутов К.Р.²

¹ст.викл.НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. М-319 НУ «Запорізька політехніка»

РИЗИКОВАНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ У КРИПТОВАЛЮТУ

Криптовалютна галузь набуває все більшої популярності та привертає до себе чималу увагу інвесторів. Україна – перша у списку країн світу, чиї громадяни мають криптовалюту. Нею володіють 12,7%(5,6 мільйонів українців). А згідно з оцінок Міністерства цифрової трансформації щоденний оборот криптовалюти в нашій країні становить приблизно один мільярд гривень. Американська щоденна газета «New York Times» у своєму випуску назвала Україну потенційною столицею криптовалюти. Світовий ринок налічує вже близько тисячі різноманітних криптовалют, наприклад. Як і всі інші високоприбуткові інструменти, криптовалюти пов'язані з високим ризиком.

До основних ризиків, що стосуються криптовалют можна віднести наступні: цінова волатильність; втрата криптовалюти; відсутність

забезпеченості; відсутність захисту прав споживача; відсутність законодавства; регулювання та оподаткування валюти; високі комісії за проведення транзакцій; відсутність гарантій щодо повернення інвестованих коштів тощо.

Найбільшим з ризиків, з яким може зіткнутися власник криптовалюти, є цінова волатильність, тобто нестабільний курс. Волатильність криптовалюти дуже висока у порівнянні з іншими інвестиційними активами, вона може перевищувати 60% річних.

Розглянемо цей ризик віртуальних грошей на прикладі Bitcoin. Основними факторами, які впливають на мінливість вартості Bitcoin є великі обсяги біржових торгів, законодавчі ініціативи регулюючих органів, інтеграція віртуальної валюти з різними компаніями та багато інших. До того ж фахівці відзначають високу чутливість курсу Bitcoin навіть до новин. Особливо курс цієї валюти стає нестабільним, коли інвестори намагаються увійти чи вийти з ринку криптовалюти. Якщо переглянути вартість курсу Bitcoin навіть за один місяць, можемо спостерігати постійні коливання валюти. Наступним не менш важливим ризиком щодо віртуальних коштів є їх втрата. Втрата криптовалюти може статися як внаслідок хакерських втручань, шахрайства, так і внаслідок власної неухабності та необережності. Хакерські атаки, різного роду зломи та інші види злочинної діяльності досить розповсюджене явище у криптовалютній галузі. Унаслідок таких порушень безпеки, інвестори зазнають великих втрат, оскільки їхні активи викрадаються і повернути їх неможливо. Шахрайство також широко розповсюджене в криптогалузі. Це можна спостерігати на прикладі так званих «експертів у криптовалютах». Вони обіцяють інвесторам отримати надзвичайно високі прибутки, а потім, як правило, не можуть втілити в реальність свої обіцянки. Як вже зазначене вище, причиною втрати коштів може бути також власна неухабність та необережність. Наприклад, інвестор може забути код доступу до електронного кабінету, тобто до гаманця криптовалюти. Також до втрати файлів з секретними ключами може призвести поломка жорсткого диску тощо. Відсутність гарантій повернення вкладених коштів – це ще одна негативна сторона в інвестуванні в дану галузь. Так як заощадження, які мають форму криптовалюти, не визнаються банківськими депозитами, вони не можуть гарантуватися Фондом гарантування вкладів фізичних осіб. Тобто кошти, вкладені в криптовалюту, після її втрачання інвестору не повертаються. Неприємним фактом для користувачів криптовалюти є відсутність захисту їх прав. Адже криптовалюта не надає жодного захисту прав споживачів. Цей факт є наслідком відсутності гарант-посередника. Через це проведені транзакції неможливо скасувати. Якщо ж здійснена транзакція була невдалою для власника, все що він може зробити в цьому випадку – це самостійно

спробувати переконати одержувача коштів повернути їх. Також для власників віртуальної валюти великим мінусом є високі комісії за проведення транзакцій. Проводити дрібні транзакції цієї валюти зовсім не вигідно, тому що розмір стягнутої комісії може перевищувати саму суму, на яку було здійснено транзакцію. Ще одними з важливих факторів, що підкреслюють негативний бік інвестицій в криптовалюту, є її невизначений правовий статус, відсутність законодавства, відсутність інфраструктури та оподаткування.

Наразі в Україні підняте питання щодо покращення стану чи розв'язання цих проблем найближчим часом. 8 вересня 2021 року Верховна Рада ухвалила Закон «Про віртуальні активи». Цей закон передбачає встановлення правового регулювання криптосфери та легалізацію криптовалют в Україні. Згідно з Законом буде визначено сферу застосування віртуальних коштів, їх правовий режим, учасників ринку криптовалют, їх права та обов'язки, послуги з обміну, загальні принципи державного регулювання обороту криптовалют, органи, які здійснюють регулювання у цій сфері тощо. Українські економісти запевняють, що криптовалюта – це гроші майбутнього, хоча визнають, що вона ненадійна, адже віртуальна та не контрольована.

Отже, можна зробити висновок про те, що результат від інвестицій в криптовалюту неможливо передбачити. На цьому можна як і добре збагатитися, так і втратити велику суму коштів. В реальному житті ризиків ще забагато, аби спокійно інвестувати великі кошти в криптовалюту. Слід пам'ятати, що перш ніж десь вкладати свої кошти, потрібно ретельно вивчати всю інформацію, адже статистика незадовільна: з 10 інвесторів виграє лише один.